

Minister van Justitie en Veiligheid
Staatssecretaris Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Brief TK Informatieverzoek Omtzigt (NSC) over ruimere
toepassing strafbeschikking

Datum
20 maart 2025

Onze referentie
6235744

Bijlage(n)
2

Bijlage(n)

1. Brief TK
2. Tijdelijke Instructie OM

1. Aanleiding

Naar aanleiding van berichtgeving door het NRC op 17 februari 2025 heeft het lid Omtzigt (NSC) tijdens de Regeling van Werkzaamheden gevraagd om informatie over het besluit van het OM om de strafbeschikking vaker toe te passen. Op verzoek van het lid Omtzigt heeft de Tweede Kamer ook besloten een plenair debat over dit onderwerp te organiseren. De inhoud van bijgevoegde brief komt overeen met de antwoorden op schriftelijke Kamervragen die over dit onderwerp zijn gesteld en die ongeveer tegelijk met deze brief de lijn in gaan. De antwoorden op de Kamervragen zijn afgestemd met het OM en de rechtspraak.

In de brief worden ook de moties Eerdmans (JA21) uit het tweeminutendebat gevangeniswezen van 20 maart jl. geapprecieerd. Tot slot bevat de brief een reactie op het verzoek van het lid Sneller (D66) tijdens het debat over het nieuwe Wetboek van Strafvordering van 19 maart 2025.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer over de ruimere toepassing van de strafbeschikking door het OM.

3. Kernpunten

- Het College van procureurs-generaal heeft een tijdelijke instructie voor officieren van justitie vastgesteld die inhoudt dat het uitgangspunt wordt gehanteerd dat voor veelvoorkomende vermogensdelicten gepleegd door meerderjarige verdachten een strafbeschikking wordt uitgevaardigd.
- Het doel van het vaker toepassen van de strafbeschikking is om de doorlooptijden van strafzaken te verkorten, de rechtspraak te ontlasten en voorraden af te bouwen. Door vaker een strafbeschikking uit te vaardigen kan de strafrechter worden ontlast en de rechterlijke capaciteit worden benut voor de zwaardere strafzaken. Daarnaast streeft het OM ernaar om hiermee meer strafzaken te kunnen afhandelen. Dit leidt er dus toe dat tegen meer criminaliteit sneller adequaat kan worden opgetreden. Dit doel kunt u ondersteunen.
- In de instructie staat onder meer dat contra-indicaties voor het opleggen van een strafbeschikking bij recidive en illegale vreemdelingen en asielzoekers gedurende de looptijd van de instructie niet van toepassing zijn. Ook deze passage heeft tot doel om meer criminaliteit aan te pakken. Aan het doelgroepenbeleid voor

bijvoorbeeld asielzoekers, waaronder de inzet van (super-)snelrecht, verandert in de kern niets. De instructie maakt het echter nu wel mogelijk om ook bij lichte feiten – die nu soms onbestraft blijven door bijvoorbeeld gebrek aan capaciteit of sepot – een strafbeschikking op te leggen. Daar waar voorheen voor meervoudige recidive en feiten gepleegd door illegale vreemdelingen en asielzoekers geen strafbeschikking werd opgelegd zal dat nu wel (kunnen) gebeuren.

- Als de overtreding of misdrijf hiertoe aanleiding geven, kan de officier nog steeds tot dagvaarding overgaan en bij de rechter een vrijheidsstraf eisen.
 - De ruimere toepassing was ruim een jaar geleden door de vorige minister van JenV aangekondigd in een brief aan de Tweede Kamer over het verbeteren van de prestaties van de strafrechtketen.
 - De instructie valt binnen de bevoegdheden die het OM op grond van het wetboek van strafvordering (artikel 257a tot en met h) heeft ten aanzien van de strafbeschikking.
 - De instructie wordt uiteindelijk verwerkt in een Aanwijzing (een Aanwijzing bevat voorschriften en regels die algemeen gelden en toegepast (moeten) worden).
 - De minister van JenV kan op grond van de Wet op de rechterlijke organisatie (artikel 127) algemene en bijzondere aanwijzingen geven betreffende de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het openbaar ministerie.
 - In de praktijk wordt van deze bevoegdheid niet of nauwelijks gebruik gemaakt. Het OM moet zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen opereren.
-
- De moties Eerdmans krijgen de appreciatie ontraden. Het verzoek om het besluit van het OM om in de regel een strafbeschikking op te gaan leggen voor delicten waar maximaal 6 jaar celstraf op staat zo snel mogelijk terug te draaien is onwenselijk, omdat het OM slechts zijn wettelijke bevoegdheid uitoefent en het inwilligen van dit verzoek zal leiden tot langere doorlooptijden en minder aanpak van criminaliteit. Ook het verzoek om asielzoekers die misdrijven plegen uit te zonderen van de nieuwe werkwijze van het OM moet worden ontraden gegeven de toelichting hierboven over het schrappen van de contra-indicaties.
 - In reactie op het informatieverzoek van het lid Sneller wordt vermeld dat het op deze korte termijn – voor de geplande stemmingen over de amendementen – niet mogelijk is gebleken om uitvoeringsconsequenties exact in beeld te brengen, maar dat de onwenselijke gevolgen van het wettelijk beperken van de inzet van de strafbeschikking in de brief duidelijk worden geschetst. Het komt er kortgezegd op neer dat op dit moment 25 procent van de zaken bij het OM met een strafbeschikking wordt afgedaan en dat door (veel) minder zaken af te doen met de strafbeschikking, die zaken de toch al overbelaste strafrechtketen instromen, worden geseponeerd of simpelweg niet worden opgepakt.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

Op grond van het regeerprogramma voert het WODC onderzoek uit naar de strafbeschikking. Het WODC richt zich hierbij op de ervaringen van de procesdeelnemers met de strafbeschikking op in ieder geval de volgende aspecten: de positie van het slachtoffer, rechtsbescherming, openbaarheid en transparantie. Het onderzoek zal naar verwachting in 2026 zijn afgerond.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum
20 maart 2025

Onze referentie
6235744

4.2. Krachtenveld

De Rechtspraak heeft kritisch gereageerd op de ruimere toepassing van de strafbeschikking. De minister van JenV heeft tijdens de overlegvergadering op 20 februari 2025 met het College van procureurs-generaal besproken dat het OM nader overleg pleegt met de Rechtspraak. Dit overleg heeft inmiddels plaatsgevonden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum

20 maart 2025

Onze referentie

6235744